

Simson, uit 'Inleiding tot de historische boeken'

door: W. Kelly

Richteren 13 - 16

In Richteren 13 beginnen wij met een nieuw werktuig dat God gebruikte om Zijn doel te bereiken; en in dit geval was de toestand van het volk zodanig dat God een *nazireeër* voor Zichzelf afzonderde. Een sterker bewijs is er niet dat het volk in zijn geheel ver van God was afgeweken. Normaal gesproken was een nazireeër iemand die een speciale gelofte van afzondering aan God had gedaan, maar slechts voor een korte tijd. In het geval van Simson was het echter een bijzonder nazireeërschap, dat zich uitstreckte over heel zijn leven.

Maar wat voor nazireeër was Simson! Uiterlijk was hij inderdaad afgezonderd. We hebben hier één van de meest aparte en verootmoedigende geschiedenissen, die in de Schrift zijn vastgelegd. En bij dit alles moeten wij de eerder genoemde waarheid opmerken: dat geringe morele kracht in het leven van Simson samenging met grote fysieke kracht. Van alle verlossers die God in Zijn genade heeft gegeven, was er niet één die in persoonlijke dapperheid met Simson kan worden vergeleken. Maar wie van hen allen was de man die zo vaak zo diep viel? Voor een gewone Israëliet zou dat reeds ongehoord zijn, maar Simson was een nazireeër Gods vanaf de schoot van zijn moeder! Het lijkt er dus op dat de twee uitersten van morele zwakheid én uiterlijke kracht allebei hun hoogtepunt bereikten in deze buitengewone persoonlijkheid.

Maar wij moeten ook kijken naar de grote principes van de goddelijke waarheid, die vervat zijn in de geschiedenis van Simson. Zijn geboorte was bijzonder, en de omstandigheden daarvoor ook; tot dan toe was er nooit een tijd geweest dat Israël zo onderdrukt werd. Ongetwijfeld hebben de verlossers die wij regelmatig ontmoet hebben in de voorgaande hoofdstukken, uitkomst gebracht, met welke macht of welk succes het God ook behaagde hen te bekleden. Maar wij lezen hier: *“De Israëlieten deden opnieuw wat kwaad is in de ogen des HEREN; toen gaf de HERE hen over in de macht der Filistijnen, veertig jaar”* (13:1).

Dit is een lange tijd, wanneer wij denken aan de zeven jaar van onderdrukking in de tijd van Gideon. Wij vernemen hier dus een veel langere periode in het geval van de Filistijnen, fervente tegenstanders en vijandige burens van Israël. Zij richtten veel meer schade aan, doordat zij binnen de landsgrenzen woonden: veertig jaar zuchtten de mensen onder hun harde overheersing.

En het optreden van Simson maakte geen einde aan de Filistijnse overheersing, hoe groot zijn kracht ook was. Na de dagen van deze richter nam het lijden van de kinderen Israëls zelfs nog toe en bereikte een grotere intensiteit dan het ooit onder hem of voordien had bereikt.

Hoe dit verder ook mag zijn, wij moeten nu eerst opmerken waar de verlosser vandaan kwam: *“Nu was er een man uit Sora, uit het geslacht der Daniëten”* (13:2). Het was door God bepaald dat de redder uit deze stam zou komen, die meer dan enige andere stam gekenmerkt werd door falen – wat niet alleen gevaar voor henzelf voorspelde, zoals wij zullen zien. Maar de morele laksheid zou ten slotte bij hen een geschikt instrument vinden, zoals inderdaad vanaf het begin door profetie te kennen was gegeven in de laatste woorden van hun vader Jakob, vóór zijn sterven (Gen. 49:16-18). En het resultaat van hun afvalligheid van God zou fataal zijn. Uit deze stam werd Simson geboren.

Ook de omstandigheden waren hoogst opmerkelijk. Manoach's vrouw was onvruchtbaar en baarde niet: *“En de Engel des HEREN verscheen aan de vrouw en zei tot haar: Zie, gij zijt onvruchtbaar en baart niet, maar gij zult zwanger worden en een zoon baren. Dus neem u in acht en drink geen wijn of bedwelmende drank en eet niets onreins. Want zie, gij zult zwanger worden en een zoon baren; geen scheermes zal ooit op zijn hoofd komen, want van de moederschoot af zal de jongen een nazireeër Gods zijn; hij zal een begin maken met de verlossing van Israël uit de macht der Filistijnen”* (13:3-5).

Simson zou een *begin* maken met de verlossing. Er was iemand anders die door God op een later tijdstip zou worden gebruikt om de macht van de Filistijnen werkelijk teniet te doen, iemand met een andere geest en van een heel ander kaliber dan Simson. Ik spreek natuurlijk over het optreden van David, de zoon van Isaï. Wat er nu ook mocht gebeuren, het was slechts het *begin* van de verlossing van Israël. God zou nu alleen Zijn macht laten zien, maar slechts af en toe als een getuigenis; verder niet. De volledige verlossing zou moeten wachten tot op die tijd, die voor ons een beeld vormt van de dag des Heren.

De vrouw vertelde haar echtgenoot over het bezoek van de engel en ze baden toen allebei, Manoach in het bijzonder, dat de man Gods nog eens zou worden gestuurd. De Here hoorde en de engel verscheen opnieuw aan de vrouw, die haar echtgenoot erbij riep, zodat beiden Gods boodschapper zagen en de herhaling hoorden van zijn boodschap met een plechtig bevel. Onthouding van dat wat een Israëliet was toegestaan, werd niet alleen bevolen, maar werd in het geval van Simson een levenslange plicht. Ik kan niet anders dan geloven dat dit veelbetekenend is en verband houdt met de toestand waarin het volk van God toen verkeerde.

Te zijner tijd werd het kind geboren, en *“de Geest des HEREN begon hem aan te drijven in Machane—dan tussen Sora en Estaol”* (13:25). Een geschiedenis van falen volgde: *“Simson begaf zich naar Timna en zag te Timna een vrouw, een van de dochters der Filistijnen. Hij keerde terug en deelde zijn vader en zijn moeder mee: Ik heb te Timna een vrouw gezien, een van de dochters der Filistijnen: nu dan, neemt haar mij tot vrouw* (14:1-2). Zijn vader en moeder protesteerden tevergeefs: *“Is er onder de dochters van uw stamgenoten en onder heel mijn volk geen vrouw, dat gij een vrouw gaat halen bij de Filistijnen, die onbesnedenen?”* Simson was echter zo eigenzinnig als hij sterk was en zei: *“Neem haar voor mij, want zij bevalt mij. Zijn vader en moeder wisten echter niet, dat dit zo door de HERE beschikt was, dat hij een voorwendsel tegen de Filistijnen zocht”* (14:3-4).

Terloops wijzen wij op de grote openhartigheid die de Schrift hier toont, die net zo leerzaam is als de gereserveerdheid die in de voorgaande hoofdstukken kan worden opgemerkt. Als een mens het verhaal geschreven had, zou hij het dan zo ronduit hebben durven opschrijven? Ik betwijfel of er één gelovige is, die zonder inspiratie het wenselijk geacht zou hebben dit vers op te schrijven op de manier zoals God het gedaan heeft. Als hij het feit al zou onthullen, zou hij zich ervoor verontschuldigd hebben, het kwaad aan de kaak gesteld hebben om zichzelf vrij te spreken. En hij zou misschien veel gesproken hebben over Gods toelating en verwerping. Nu wil ik niet ontkennen dat het juist is om de pijn en de schande van de handelwijze van Simson te voelen. Maar er is één ding dat de Geest van God steeds doet, namelijk de volmaakte goedheid en de onveranderlijke heiligheid van God aan ons voorstellen. Dit besef moeten wij bij het lezen van de Bijbel goed vasthouden.

Laat dus nooit de sfeer van wantrouwen uw ziel vervullen. Als u naar het geschreven Woord van God luistert, kies dan onveranderlijk Gods kant; anders zult u de Schrift nooit verstaan. U zult op de proef worden gesteld, maar wees ervan verzekerd dat u uit de beproeving zult worden gered. De dag kan komen waarop niemand u een helpende hand biedt. Wat zal er dan van u worden? Als u bezoedeld raakt door menselijke oordelen over deze goddelijke uitspraken, zal uw geloof in de Schrift verdwijnen. Als ik niet in alles op Gods Woord vertrouw, kan ik er in geen enkel opzicht op bouwen. Zo gevaarlijk is de neiging tot een

kritische houding tegenover iets dat zo betrouwbaar is. Hoe meer u iemand kunt vertrouwen, des te erger is het als u begint te twijfelen. Wie weet niet hoe ernstig dit is onder mensen, die zich nu eenmaal kunnen vergissen. U behoort geen argwaan toe te staan, tenzij u daarvan zekerheid hebt en het verantwoorden kunt. Zo voorkomt u dat u zich schuldig maakt. En dit, ik behoef het nauwelijks te zeggen, is nog meer van toepassing op de relatie tussen broeders en op de goddelijke liefde, die verder gaat dan dat wat wij van onszelf zouden mogen verwachten.

Wanneer God en Zijn Woord in twijfel worden getrokken, moet het voor een kind van God een eenvoudige zaak zijn om te weten hoe hij moet handelen. Hoe vaak zijn wijzelf niet degenen die de problemen veroorzaken, waarvan de vijand gretig gebruikt maakt tot schade voor onze eigen ziel en de eer van God! Want bezwaren tegen het Woord ontspruiten altijd aan ongeloof. Moeilijkheden, waar zij zich ook voordoen, zouden slechts ons geloof in God moeten oefenen. Het Woord van God is niet alleen altijd zelf juist, maar het geeft ook licht. Het maakt de eenvoudigen wijs en verlicht de ogen: *“Het openen van uw woord verspreidt licht, het geeft de onverstandigen inzicht.”*

Ongetwijfeld zijn er dingen in de Bijbel die wij niet helemaal begrijpen, maar dat geeft ons niet het recht om zelf het Woord van God te interpreteren. Er is zoiets als door God onderwezen te worden. De Heilige Geest is hiervoor gegeven, net zoals voor andere doeleinden. Het zal zeker gebeuren dat wij moeten wachten, en dat zal ook goed voor ons zijn. Het is soms goed voor hen die onderwijzen dat zij worden verplicht om te leren; goed dat zij worden genoodzaakt om gewaar te worden dat zij het niet weten. Het is een uitstekende morele les als zij dit moeten erkennen; niet alleen zich ervan bewust te zijn, maar het zich eigen te maken. Want de noodzakelijke claim van de Schrift is inderdaad dat erop *vertrouwd* wordt, hoewel daaruit niet volgt dat wij in staat zijn alles te verklaren. Door de Heilige Geest alleen kunnen wij erin doordringen en ervan genieten.

Hier is niet zo dat er een speciale aanleiding is geweest voor deze algemene opmerkingen; nog minder impliceert het dat de spreker de pretentie heeft dat hij het beter zou weten dan degenen die hij om zich heen ziet. Wanneer wij door de werking van de Heilige Geest *alles* mogen weten, is het toch evengoed zo dat wij allen slechts *leerlingen* zijn. Het is natuurlijk geen prestatie van mijzelf die mij ertoe gebracht heeft te spreken zoals ik tot nu toe gedaan heb. Als ik mij sterk heb uitgedrukt, is dat alleen om aan te geven hoe elke gelovige dient om te gaan met de Schrift. Ik heb geen andere basis dan u, broeders en zusters, maar zeker geeft dit aanleiding ertoe u op te roepen hetzelfde onschatbare voorrecht te genieten dat ik door genade als gelovige mag hebben. Het gaat er niet om de aandacht op onszelf te vestigen, alsof wij exclusieve bevoegdheden of speciale middelen zouden hebben om wat dan ook te bereiken of te verklaren. In feite zou ik

iedereen moeten wantrouwen die beweerde belangrijk te zijn, ongeacht wie of wat hij ook mocht zijn. Maar wat goed is voor elke heilige en elke ziel, is het vertrouwen in God en Zijn Woord. Het is werkzaam in de harten van hen die door het geloof gereinigd zijn, en zal toch op zijn minst het geweten van andere mensen aanspreken, zelfs van hen die volkomen door de satan verblind zijn. Ik roep u dus niet op iets buitensporigs te geloven, hoewel dit zeker het geval zou zijn als de Bijbel een menselijk boek was en als zodanig moest worden behandeld. Maar zelfs ongelovigen doen dat niet, getuige het feit dat zij zich ijverig met de Bijbel bezighouden om die te weerleggen. Maar wie maakt zich druk om de Koran of het humanisme behalve de volgelingen ervan?

Maar de Schrift claimt altijd *Gods Woord* te zijn, niet dat van Jesaja of Ezechiël, van Petrus of Paulus (1 Kor. 14:37; 2 Petr. 3:15-16). Wie ook de schrijver is, het is toch altijd het zuivere Woord van God – alsof de Heilige Geest het zonder menselijk instrument had opgeschreven. Inderdaad wilde Hij de bijbelschrijvers gebruiken en nam Hij hen in dienst. Maar toch is het het Woord van de levende God. Als men dit erkent (en u zou de Bijbel verwerpen als u dat niet doet), dan ziet men de leegheid en valsheid van het bekritisieren van het Woord van God. Want wie kan in twijfel trekken wat direct van God Zelf komt? Zo iemand neemt niet alleen de plaats in van een ongelovige, maar ook van een godslasteraar of een atheïst. Als het ongelooft werkzaam is, leidt dat tot de ontkenning van de geloofwaardigheid van God, van Zijn openbaring en zelfs van Zijn bestaan.

Maar laten we teruggaan naar het verhaal van het leven van Simson. Ik wil hierbij duidelijk vaststellen dat God ons wil leren dat Hij het in die tijd nodig vond het volk door een totaal *onwaardig* werktuig te verlossen, door een man van een laag moreel niveau, alleen al door de ongerijmdheid om als nazireeër een vrouw te zoeken onder de ergste van Israëls onbesneden vijanden. De grofheid van zo'n handelwijze spreekt voor zich. Toch wilde God Zichzelf verheerlijken door iemand die zo zijn eigenzinnige doel najaagde, en tevens de banden breken van Simsons onbeheerste hartstocht en lage gedachten, die hem in de weg stonden. De val is groot, als iemand die de naam van de Heer noemt, een eigen weg zoekt en Zijn Woord geringschat. Als God hem voor een tijd toestaat zijn eigen wil te doen, zal hij toch spoedig schande en pijn moeten oogsten!

Ondertussen was Simson moreel gesproken geruïneerd, zijn getuigenis voor Gods naam was slechter dan ooit. Zelfs toen God ingreep en het tegendeel van het zelf gezochte vleselijke genot bewerkte, was het in geen geval tot lof van de mens. God bereikt echter Zijn doel ondanks de zonde en dwaasheid van de mens. De vrucht van de wil van de mens is inderdaad nooit goed, alleen die van de wil van God. Slechts de laatste houdt stand, want alleen God is zowel wijs als heilig en goed. Ik houd het erop dat er niets is om de eenvoudigste gelovige die Gods wil doet, te doen struikelen, hoewel

er ongetwijfeld struikelblokken zullen zijn voor iemand die God en Zijn woord niet kent.

Helaas, na enige tijd keerde Simson *"terug om haar te huwen; en toen hij van de weg afweek om naar de dode leeuw te zien, was er een bijenzwerm in het lichaam van de leeuw en ook honig. Hij haalde die eruit, nam die in zijn hand en ging al etende verder, waarna hij naar zijn vader en moeder ging en ook hun ervan te eten gaf. Maar hij vertelde hun niet, dat hij de honig uit het lichaam van de leeuw had gehaald. Toen zijn vader naar de vrouw gegaan was, richtte Simson daar een feestmaal aan, want zo plachten de jongelingen te doen"* (14:8-10). Daarop volgt het verhaal van de metgezellen van Simson en het raadsel dat zij moesten oplossen. Simson was knap genoeg om dat raadsel te bedenken, maar hij had te weinig geloof om het te begrijpen of op zichzelf toe te passen. Is het niet duidelijk dat hij maar weinig begreep van wat God hem wilde leren door middel van de leeuw, die hij had verslagen en door het dode lichaam daarvan, waarin hij honing vond? Meegesleept door zijn onbeteugelde gevoelens (die uiteindelijk toch door God werden gebruikt, want Hij regeert altijd), was hij machtig in zijn handelen. Maar wat intelligentie betreft, was hij weinig meer dan een onwetend instrument. Toch gaf hij een heel leerzaam raadsel op, dat exact de toenmalige toestand van het volk van God illustreerde.

In dit beeld vinden wij een machtige vijand, terwijl God daar oneindig ver boven staat. Hij is in staat om door Zijn macht het onbruikbaarste werktuig geschikt te maken voor Zijn doel, zodat uit de gedode vijand de zoetste verkwikking tevoorschijn komt. Hoe heerlijk is dit in Christus onze Heer aan het licht gebracht, maar op een totaal verschillende wijze! Hij die Zelf volkomen onberispelijk was, werd tot zonde gemaakt voor ons, opdat wij gerechtigheid van God in Hem zouden kunnen worden. Hij is voor ons in de dood gegaan, *"opdat Hij door de dood te niet zou doen hem die de macht over de dood had"* (Hebr. 2:14). Door Zijn overwinning heeft Hij ons eeuwige troost gegeven. Er is een helder contrast tussen Simson en Christus, die de satan op het kruis heeft overwonnen. Daar bereikte Hijzelf eigenlijk de climax van zwakheid! Hij overwon niet door fysieke kracht, maar juist door te lijden. Hij is gekruisigd in zwakheid, maar opgestaan door Gods kracht. Op Golgota zien wij, in plaats van dwaasheid, in plaats van schande, in plaats van onheilige verbindingen met de vijanden van God, de vlekkeloze volkomenheid van Hem, in Wie wij roemen!

Het resultaat voor de sterke Simson was helaas dat – hoe groot de overwinning over de leeuw ook was en hoeveel zoetheid de honing hem had geboden – zijn streven om zich aan een vrouw uit Timna te verbinden een groot probleem voor hem veroorzaakte. Hij ontstak in woede toen de Filistijnen door middel van bedrog de oplossing van zijn raadsel vonden, en toen zijn vrouw aan zijn metgezel werd gegeven, wat leidde tot een zware straf van de kant van Simson, zoals ons allen bekend is (15:4-5).

Dit leidde weer tot een verbitterde wraakneming van de kant van de Filistijnen op de mannen van Timna, die Simson zo slecht behandeld hadden. Hierdoor overkwam hun uiteindelijk toch datgene, waaraan de vrouw eerder door list had getracht te ontkomen (vgl. Richt. 14:15 met 15:6).

Nu is het God die ingrijpt vanwege Zijn eer. Hij verlost de falende Simson van de directe gevolgen van zijn zondige verbintenis; maar Hij doet dat door het bedrog te vergelden door de handen van de Filistijnen zelf. *“Want de HERE is rechtvaardig en Hij heeft gerechtigheid lief”*. Eigenlijk is het heel bijzonder om de manier te zien waarop dit naar voren komt, zelfs in het geval van een wereldse, onbesneden tegenstander. Wij kunnen allemaal begrijpen dat de grondslag waarop God dingen sanctioneert, gerechtigheid is. Maar is het ook niet bemoedigend te zien dat God Zijn principes ten uitvoer brengt, zelfs daar waar alles somber en slecht is? Hij heeft zonder twijfel wegen en middelen om de moeilijkheden te overwinnen, daaraan hoeven we geen ogenblik te twijfelen. Inderdaad vinden wij daarvan overvloedige bewijzen. De aarde is bestemd om het toneel te zijn waar God in gerechtigheid zal heersen. Maar ook nu, terwijl de dingen ontspoord zijn en de vijand aan de macht is, houdt hij vast aan Zijn eigen karakter. Hij bezit en gebruikt alles wat Hij kan benutten.

Hierna zien wij de Filistijnen als het voorwerp van de ergste wraak van Simson, waarbij hij hun *“de ruggengraat stuk sloeg: een zware slag. Toen ging hij heen en hield zich op in de rotsspleet van Etam”*. Daar kreeg hij te maken met een nieuwe beproeving, die tevens op pijnlijke wijze de toestand van het volk Israël in het licht stelde. Is het niet waar dat wij hier een dieptepunt vinden, of wij nu het volk van God of de laatste richter in dit boek bekijken? Is het denkbaar zich een grotere crisis voor te stellen? Wij zien dat opnieuw wanneer de Israëlieten een koning wensen te hebben zoals de volken. Zelfs wanneer God hun een verlosser geeft naar Zijn hart, vinden wij nog weer gruweldaden, hetzij van hen die zich eigenzinnig gedragen of van mensen die het karakter van Gods belofte door corruptie te gronde richten. Wij zijn hier gekomen aan het einde van deze droevige geschiedenis. Stelt u zich voor, als u kunt, hoe God in genade kon neerzien op zo'n ontaard volk; toch was het juist op dat moment dat de uiterlijke acties tegen de vijand schitterend waren. Maar als het volk van God afhankelijk is geworden van de wereld, gedraagt men zich harteloos tegenover iemand die volledig met de vijand breekt.

Simson leefde nu helemaal geïsoleerd op de rots Etam. Er was niemand die met hem sympathiseerde, niemand uit Juda. Toch was Juda naar Gods raadsbesluit, zoals we weten, vanaf het begin de koningsstam. Dit plan werd feitelijk in David voortgezet. Dit maakt het gedrag van de mannen van Juda nog ernstiger: *“Toen trokken de Filistijnen op, legerden zich in Juda en verspreidden zich bij Lechi. En de mannen van Juda zeiden: Waarom zijt gij tegen ons opgetrokken? Toen*

zeiden zij: Wij zijn opgetrokken om Simson te binden en hem te behandelen, zoals hij ons behandeld heeft. Daarop daalden drieduizend man uit Juda naar de rotsspleet van Etam af en zeiden tot Simson: Wist gij niet, dat de Filistijnen over ons heersen” (15:9-11).

Is dit Juda, de stam die God loofde? Is dit de stam die door zijn broeders geprezen werd? Op een wenk van de Filistijnen stonden er onmiddellijk drieduizend man uit Juda klaar om de kampioen van hun eigen volk te verraden! We zouden ons kunnen voorstellen dat er drieduizend man uit de Filistijnen kwamen. Maar in wat voor betreurenswaardige toestand was Juda geraakt, dat drieduizend man van deze voorname stam zo onderworpen was aan de Filistijnen dat ze hun sterke held als een gevangene wilden binden, om hem over te leveren aan de gunst van degenen die hem haatten en verachtten! Zij zeiden tegen Simson: *“Wist gij niet, dat de Filistijnen over ons heersen?”* Ze waren niet alleen in slavernij, maar ze waren tevreden met hun slavernij; ze waren zelfs verraders. Kon het volk dieper vallen? Helaas, het klinkt ons niet onbekend in de oren. Jezus ondervond het aan den lijve. Het waren Zijn broeders, die de hand aan Hem legden. Het waren Zijn broeders, die niet in Hem geloofden. Zijn eigen volk wilde Hem laten sterven; en dat niet vanwege de leugens die zij vertelden, maar vanwege de waarheid waarvan Hij getuigenis aflegde.

“Wat hebt gij ons toch aangedaan? Maar hij zei tot hen: Zoals zij mij behandeld hebben, zo heb ik hen behandeld.” Er is weinig verheffends in Simson, in ieder geval niets dat eerbied of liefde afdwingt. *“Zoals zij mij behandeld hebben, zo heb ik hen behandeld.”* Wij zien hier iemand die zeker wel geloofsvertrouwen had (Hebr. 11:32), die echter grotendeels steunde op de kracht die God hem had geschonken in plaats van op Hem die alleen de bron ervan was. Simson was iemand die wel door persoonlijke gevoelens van wraak werd gedreven, maar niet door een ernstig plichtsbesef. Hij ging maar langzaam de betekenis van zijn opdracht begrijpen en hij had niet veel begrip daarvan, maar hij stond wel telkens klaar om zijn menselijke verlangens te bevredigen te midden van de vijanden van zijn volk.

Kortom, hij lijkt mij iemand met weinig of geen waardering voor het voeren van de oorlogen des Heren, hoewel God hem in een bepaald tijdvak van de bijbelse geschiedenis hiertoe wilde gebruiken. *“Zij zeiden tot hem: Wij zijn gekomen om u te binden en u aan de Filistijnen over te leveren. Maar Simson zei tot hen: Zweert mij, dat gij zelf mij niet zult neerstoten”* (15:12). Wat een beeld had hij van hen! En ook zij namen het heel natuurlijk op; zij voelden geen schande of wrok naar aanleiding van deze beschuldiging van bedrog. Hun morele peil was inderdaad heel slecht, onnatuurlijk zelfs, ten opzichte van hun bevrijder: *“Hierop zeiden zij tot hem: Nee, wel zullen wij u binden en aan hen overleveren, maar doden zullen wij u niet. En zij bonden hem met twee nieuwe touwen en voerden hem uit de rotsspleet mee”*.

“Zodra hij te Lechi gekomen was en de Filistijnen hem met gejuich tegemoet kwamen, greep de Geest des

HEREN hem aan en de touwen om zijn armen werden als in het vuur verbrande vlasstengels en zijn banden smolten weg van zijn handen. Daarop vond hij een nog verse ezelskaak, strekte de hand uit, greep ze en sloeg daarmee duizend man dood. En Simson zei: Met een ezelskaak sloeg ik dat ezelstuig, met een ezelskaak duizend man” (15:13-16).

Dit was niet de enige goddelijke interventie, want er volgde nu ook nog een *persoonlijke* uitredding van Godswege: *“Toen hij uitgesproken was, wierp hij de kaak weg en noemde die plaats Ramat-lechi. Toen hij hevige dorst kreeg, riep hij tot de HERE: Gij hebt door uw knecht deze grote verlossing geschonken, en nu moet ik van dorst sterven en zal ik in handen vallen van de onbesnedenen! Daarop deed God een spleet ontstaan in de holte te Lechi, en er stroomde water uit, zodat hij drinken kon, en zijn levenskracht terugkeerde en hij weer opleefde. Daarom noemde hij die bron: Bron van de roepende. Zij bevindt zich te Lechi tot op de huidige dag” (15:17-19).*

Wij hebben hiervóór in dit boek de opmerkelijke manier gezien waarop God werkte in deze periode van de geschiedenis van Israël, hetzij persoonlijk of door middel van de wapens die werden gehanteerd. Voor hen die kunnen onderscheiden wat het zwakke getuigenis van het volk van God was, komen de volgende principes duidelijk naar voren: de richter staat helemaal alleen, de omstandigheden die het conflict met de vijand doen escaleren, het gedrag van Juda (als het al niet verraad was, dan in elk geval laf gedrag ten opzichte van de onbesnedenen), en nu het vreemdste oorlogswapen dat Simson ooit tegen hen gebruikte: de kaak van een ezel! Het is duidelijk dat het hem nooit ontbrak aan goddelijke kracht tegenover de vijand; maar bovenal zien wij het medelijden van de HERE ten opzichte van Zijn arme dienaar. Hij verachtte de dorstige dienstknecht namelijk niet, toen deze in zijn nood tot Hem riep. Slechte karaktertrekken had Simson inderdaad; wij zullen nog slechtere zien. Toch werd hij, toen hij riep, gehoord en kreeg hij antwoord.

Wij vinden in Simson niet de belangeloosheid van de genade, die met het volk van God verdrukking wilde lijden en bereid was door het geloof offers te brengen. Bij Simson was het niet zoals met Mozes. Hoewel hij niet zonder geloof was, liet hij zich kennen als een vechter, klaar om de Filistijnen bij elk geschil te bestrijden. Zonder twijfel was het enerzijds een geweldige openbaring van fysieke kracht; zo overwon hij de meedogenloze vijanden van het volk van God. Aan de andere kant schijnt hij hen echter als zijn persoonlijke vijanden beschouwd te hebben. Dit stimuleerde hem zeker, hoewel ik niet wil insinueren dat hij helemaal geen hogere motieven had. Maar die zijn moeilijk te ontdekken, terwijl de slechte beweegredenen duidelijk aanwezig zijn.

“Hij richtte Israël in de dagen der Filistijnen, twintig jaar” (15:20). Het komt mij voor dat de Geest van God in dit bericht over de tijd dat Simson richter in Israël was, aangeeft dat dit normaal gesproken het einde van zijn geschiedenis was. Daar zouden wij ons ook niet

over hebben verbaasd. Niet dat God daarna niet krachtig werkte, ja, zelfs nog meer door middel van zijn dood dan tijdens zijn leven. Maar is het niet opmerkelijk dat de feitelijke geschiedenis van deze richter hier naar het oordeel van God eindigde?

Wij hebben gezien hoe de genade van God een zondige verbintenis voorkwam en teniet deed, voordat het huwelijk werd voltrokken. En dit gaf Simson een rechtvaardige aanleiding om wraak op de Filistijnen te nemen, wat gevolgd werd door het richten van Israël gedurende twintig jaar. En vormt het volgende hoofdstuk niet een treurig vervolg: *“Eens, toen Simson naar Gaza ging, zag hij daar een hoer en kwam tot haar” (16:1)?*

Hoewel hij hierdoor dieper ten val kwam dan ooit tevoren, werd hij onder deze betreurenswaardige omstandigheden toch een kanaal van kracht: *“Zodra aan de Gazieten meegedeeld was: Simson is hier gekomen, stelden zij zich aan alle kanten op en loerden de gehele nacht op hem in de stadspoort; die gehele nacht echter deden zij niets, denkende: als het morgenlicht aanbreekt, zullen wij hem doden. Maar Simson bleef slapen tot middernacht. Te middernacht stond hij op, greep de deuren van de stadspoort en de beide posten, rukte ze met grendel en al los, legde ze op zijn schouders en bracht ze naar de top van de berg, die tegenover Hebron ligt” (16:2-3).*

Simson was iemand die bleef vertrouwen op zijn eigen kracht en die naar buiten toe dingen deed, die juist aan de vijand duidelijk maakte dat hij een gevreesde tegenstander was. Maar innerlijk hield hij zo weinig rekening met God; en dat terwijl hij iemand was, die de Here was toegewijd. Opnieuw kwam hij ten val: *“Daarna vatte hij liefde op voor een vrouw in het dal Sorek, Delila genaamd” (16:4).* Hier worden we niet geconfronteerd met een eenvoudige herhaling van zetten, maar zien we het zich laten meeslepen door een dwaze verliefdheid, even extreem als de ontaarding zelf. Dit is duidelijk de moraal van het verhaal.

Delila verkocht zichzelf aan de Filistijnse stadsvorsten om de held van Israël ten val te brengen. Simson werd verblind door zijn eigen lusten. Anders zouden de diverse pogingen om hem te grijpen wel zijn ogen hebben geopend voor haar listigheid en hun moorddadige kwaadwilligheid. Maar de prijs die overtreders betalen is hoog, en de schuldige Simson viel telkens opnieuw voor de verleiding van de vreemde vrouw. Dat is de verblindende kracht van de zonde. Was hij zich niet bewust van haar slechtheid of van het gevaar waarin hijzelf nu verkeerde?

Maar de crisis kwam en we zien dat hij uiteindelijk, onder druk van Delila, het geheim van zijn kracht prijs gaf. In zijn ongeschoren haar lag naar Gods wil de onoverwinnelijke kracht verborgen. Het ging maar om één ding: onvoorwaardelijke gehoorzaamheid. Helaas! De held viel, net zoals Adam en allen sindsdien gevallen zijn, behalve één: Christus. Hoe volkomen heeft Hij stand gehouden, hoewel Hij als geen ander op de proef werd gesteld! Weten wij nog wel wat

gehoorzaamheid is tegenover God, zelfs op de eenvoudigste manier? Het is de taak van het schepsel om *gehoorzaam* te zijn, dit geeft God de plaats die Hem toekomt en de mens de zijne. Het is de nederigste maar tevens in moreel opzicht de hoogste plaats voor ons hier beneden, evenals voor de engelen hierboven.

Simsons gehoorzaamheid werd op de proef gesteld door middel van een uiterlijk teken, zijn lange haar. Het was het teken van volledige onderwerping en toewijding aan God, een uiting van gehoorzaamheid. In ons geval ligt het anders: wij bezitten de grootste schat in aarden vaten. Toch is het ook onze plaats om in alles gehoorzaam te zijn, gevormd en geleid te worden door de Geest in overeenstemming met het geschreven Woord. Het volle licht schijnt nu, omdat het te zien is in de Persoon, het leven, het werk en de heerlijkheid van Christus. Het gaat voor ons die de Heer Jezus kennen, niet louter om een uitwendig teken. Maar de toewijding aan Hem houdt in ons geval datgene in wat voor God Zelf en voor de mens het meest kostbaar is. Wij zijn geheiligd door het bad van de wedergeboorte en door de verheerlijkte Heer in de hoge. Maar wij zijn ook geheiligd door de Geest tot gehoorzaamheid en besprenkeling met het bloed van Christus (1 Petr. 1:2). Wij zijn geroepen tot *gehoorzaamheid*, zoals een vrouw onderdanig is aan haar man. Daarin liggen de hoogste voorrechten besloten die God aan mensen hier op aarde kan meedelen.

Bij Simson was het heel anders, zoals wij zien. Zijn opdracht was zijn haar, met alle kracht die daaraan verbonden was, *lang* te houden. Hoewel het geheim van zijn kracht verborgen was, deed het ook dienst als een test. Nu kreeg de vijand dit geheim echter in handen door middel van een hoer, die het voor geld aan zijn dwaze hart had ontworpen. Hoe slecht Simsons toestand ook was door zijn onbeheerste lusten, wat zijn vergrijpen ook waren: zolang hij zijn geheim bewaarde, ontbrak het hem nooit aan goddelijke kracht. De *HERE* bleef tenminste – Hij kon niet anders – trouw aan Zijn woord. Nu had echter degene die hij tot partner van zijn zonde had gemaakt, het geheim aan hem ontfutseld om het aan de Filistijnen te verkopen.

Gedegradeerd tot het uiterste, werd Simson hun slaaf en bovendien hun vermaak. Maar intussen was God werkzaam om Zichzelf en Zijn wegen te verheerlijken: *“Toen zij in een vrolijke stemming gekomen waren, zeiden zij: Roept Simson om ons te vermaken. En zij lieten Simson uit de gevangenis halen en hij vermaakte hen; men gaf hem een plaats tussen de zuilen. Toen zei Simson tot de jongen die hem bij de hand hield: Laat mij los en laat mij de pilaren tasten, waarop het gebouw rust, om daartegen te kunnen leunen. Het gebouw nu was vol mannen en vrouwen; alle stadsvorsten der Filistijnen waren daar, en op het dak bevonden zich ongeveer drieduizend mannen en vrouwen, die naar het spel van Simson keken. En Simson riep tot de HERE en zei: Here HERE, gedenk toch mijner en maak mij nog slechts ditmaal sterk, o God, opdat ik mij met een wraak voor mijn beide ogen op de Filistijnen wreek”* (16:25-28).

Opnieuw zien wij hier Simson met de zwakheid van zijn karakter voor ons, zelfs op dit ernstige moment. Ik twijfel er niet aan dat God werkte in de richter, die Hij tot de held van Zijn volk had gemaakt. Laat niemand zich afvragen of het tevergeefs was dat Simson in de gevangenis was gekomen, of dat hij zijn gezichtsvermogen verloor. Ik ben er tamelijk zeker van dat hij zonder zijn ogen in moreel opzicht duidelijker zag. Hij had in het verleden veel te vaak een verkeerd gebruik van zijn ogen gemaakt. Zelfs nu, ondanks het werk van God in zijn ziel, was er voor zijn gevoel niets belangrijker en niets anders te betreuren dan het verlies van die beide ogen. Hij was iemand die zijn eigen toestand beseftte, maar nog geen berouw had tegenover God; toch wilde God zijn gebed verhoren.

Dit is belangrijk, en wij moeten hierop letten. Vergeet niet dat wij ook een natuur hebben, die tot alles in staat is wat wij in het leven van Simson zien gebeuren en betreuren. Iemand die dat niet gelooft, zal het in zijn eigen leven ondervinden. Vooral gelovigen zouden zichzelf beter moeten kennen. En terwijl wij dit ter harte nemen, worden wij daardoor in staat gesteld onszelf voor Gods aangezicht te beproeven en te oordelen door de kracht van de Geest. Maar met welke God hebben wij, net als Simson, te doen! En hoe verheerlijkte Hij Zichzelf in dat uur van verdriet en diepe pijn, toen Simson een voorwerp van vermaak was geworden voor die onbesneden vijanden van Israël en hij, naar zij vurig hoopten, getuige zou zijn van de triomf van hun afgoden over de Here. Simson vond het gemakkelijker om voor Gods naam te sterven dan in Filistea zo voor Hem te leven. Maar God reserveerde grote dingen voor zijn dood. Het is een beeld van Christus' dood, hoewel Simson zelf in schrill contrast stond met Hem, die slechts volhardde tot het einde in absolute toewijding aan Gods wil. Niet alleen leed onze Heer tot het uiterste, maar door Zijn dood verwierf Hij ook dat wat de gehoorzaamheid tijdens Zijn leven niet tot stand had kunnen brengen!

Hoewel het sterven van Simson meer eer aan God gaf dan heel zijn leven, houd ik er rekening mee dat dit einde als zodanig een straf was. Hierin kan ook een beeld worden gezien van de toestand waarin Israël was gekomen, vergelijkbaar met wat we in het leven en de persoon van Simson gezien hebben. Want wat kan smadelijker zijn, dan dat iemands dood belangrijker is dan zijn leven? Zover was het gekomen, maar hoe roemloos was dit voor alle betrokkenen. Het beste voor Israël en Juda, het beste voor de eer van God en voor Simson zelf, was dat hij zou sterven: *“Daarop greep Simson de beide middelste zuilen, waarop het gebouw rustte, met zijn rechterhand tegen de ene steunende en met zijn linkerhand tegen de andere. En Simson zei: Dat ik met de Filistijnen moge sterven. Toen boog hij zich met kracht, en het gebouw stortte in boven de stadsvorsten en boven al het volk, dat daarin was. De doden die hij in zijn sterven gedood heeft, waren talrijker dan die hij in zijn leven gedood had”* (16:29-30).

En zijn broeders kwamen, zoals wij dan lezen, namen hem weg en begroeven hem. “*Hij nu had Israel twintig jaar gericht,*” wordt hier opnieuw gezegd (16:31).

Oorsprong: Lectures - Introductory to the Historical Books p. 146 - 166

Titel: Judges, Samson

Oude Sporen 2009

